N^ro 37.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

z Wilna *26. Stycznia / 6. Lutego* *Roku 1799. we Srzodę.*

z Petersburga 14/25. Stycznia.

Leibgwardyi Preobrażeńskiey Kapitan Wizin otrzymał rangę Półkownika. Tenże stopień dano Kapitanowi Łychaczew Leibgwardyi Siemionowskiey. W formuiącym się korpusie Kawalergardzkim, który składać będzie gwardyą osoby Wielkiego Mistrza Orderu S. Jana Jerozolimskiego naznaczony Szefem: Porucznik Wielkiego Mistrza Graf Litta; Porucznikiem znayduiący się w swicie JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Generał Maior Xiąże Dołhoruki 4.

Leibgwardyi Siemionowskiey Półkownik Lang w stopniu Konsiliarza woiennego umieszczony w Collegium woiennym. Naznaczeni Kommandorami: półku Huzarskiego Czorby Podpółkownik Kuriłow; regimentu muszkietyerow Markłowskiego 1. Maior Rinkiewicz. Prezydent Jarosławskiey Pałaty Xiąże Uchtomski będzie Wice-Gubernatorem w Woroneżu; Brigadyer Łycharew w Rezanie.

Bywszy przy Dworze Jmperatorskim Poseł RPtey Weneckiey Veneri, przyimuie się do służby Rossyiskiey w stopniu Aktualnego Stanu Konsiliarza. Półkownik Wołchowski, i Kolleski Konsiliarz Kochowski, dziś Stanu Konsiliarze, będą Poczt Direktorami, pierwszy w Małey-Rossyi, drugi w Litwie; każdemu z nich naznacza się pensya 1875 rubli z pocztowych dochodow.

z Wiednia 16 Stycznia z Gazety Hamburgskiey.

Smierć kommenderuiącego we Włoszech Xiążęcia Frideryka d' Orange zasmuciła Dwór, armią, i całą powszechność. Odwiedzaiąc sam woyskowe szpitale, dostał zgniłą gorączkę, i padł ofiarą troskliwości oycowskiey o dobro żołnierza. Cnoty z męstwem i ludzkością połączone spodziewać się kazały, że zmarły Xiąże, gdyby żył dłużey, wyrównałby w sławie, nieśmiertelney pamięci Eugeniuszowi de Savoye.

Agent Neapolitański, odebrał przez Kuryera wiadomość, iż Generał Baron de Mack w okolicach Viterbo, znakomite odniosł zwycięztwo nad Francuzami; w znaczney liczbie ieńcow znaydować się miało 2 Generałow. Bitwa zayść musiała przed ustąpieniem woysk Neapolitańskich z Rzymu. U nas powiadaią, że interessa Króla Jmci Dwóch Sicilii nie są w tak złym stanie, iak dawniey głoszono.

Armia Austryacka w Prowincyach przedtym Weneckich zgromadzona, stoi dotąd spokoynie na dawnych stanowiskach. Dnia wczorayszego od Arcy-Xiążęcia Karola z Friedberg przysłany goniec, bez żadney zwłoki z odpowiedzią powrócił. Według listow z Constantinopola odebranych, w całym Państwie Ottomańskim woienne przygotowania idą z wielkim pośpiechem i pomyślnym skutkiem.

z Londinu 1 Stycznia z Gazety Courier du Bas-Rhin.

Kapitan Giffon od Generała Stuart wysłany, przywiozł pomyślną wiadomość o zaięciu woyskiem Angielskim wyspy Minorki. Działa z wieży Londińskiey doniosły obywatelom o zdarzeniu tak ważnym; gazeta Dworska następuiący rapport pomienionego Generała dziś podaie.

Opanowałem wyspę Minorkę nie straciwszy iednego nawet człowieka. Nie maiąc dokładnych wiadomości, co się dzieie w tym kraiu, postanowiłem naprzód wylądować w odnodze Addaya. Wysiedliśmy bez żadney przeszkody z 800 ludzmi; Hiszpanow było 2 tysiące; lecz attakować nie śmieli. Poszliśmy daley; w krótkim dość czasie przyłączyło się do nas 200 zbiegow Szwaycarskich, z nieprzyiacielskiey służby.

Wiele przykrości znieść w marszu musiały Angielskie woyska; drogi wszystkie zepsute. Stanęliśmy przed Port Mahon; ieszcze do twierdzy nie wystrzelono, a iuz się poddała. Ztąd droga do Ciudadella; daliśmy ognia z dział dwa razy; wnet bramę otworzono. Officyerowie i żołnie-

rze nasi zasłużyli na pochwałę, stawaiąc iak na rycerzow przystało. Kommendant Hiszpański prosił i otrzymał kapitulacyą.

Żądaniem było Don Pedro Quadrado, wyniść z twierdzy z honorami woyskowemi; wyniść pozwolono bez honorow. Załogę miał złożoną z 153 Officyerow 3528 żołnierzy; tyle albowiem wynosiły, 3 bataliony regimentu Valencia, 2 bataliony regimentu Szwaycarskiego Rutman, 1 batalion regimentu Szwaycarskiego Yann, dragonia regimentu Numancya, i wydział artilleryi.

Na przełożenie pierwszego Ministra, Parlament zostawił w mocy swoiey prawo, zawieszaiące akt habeas Corpus nazwany. P. Grenville do Niemieckich Dworow przeznaczony Poseł nie mogąc zawinąć do Cuxhaven dla zagęszczonych lodow, powrócił do Yarmouth, i spodziewamy iest w naszey stolicy. Od dawnego czasu niemieliśmy tak ostrey zimy iak iest tegoroczna.

Nie wiadomo iakim sposobem rozpocznie się ważne dzieło przyszłego ziednoczenia Irlandyi z W. Britannią. Jedni rozumieią, że Par maiący obszerne dzierżawy w północnych Prowincyach, poda propozycyą Parlamentowi; drudzy twierdzą że Król Jmć pismem swoim wezwie prawodawcze obu narodow zgromadzenie, ażeby się nad tym zastanowiło.

Tym czasem rokoszanie Irlandzcy, mianowice w Hrabstwach Down, Antrim, Kildare, myślić zaczynaią o nowych zamieszaniach. Rząd zapobiegaiąc, ażeby w stolicy Dublinie spokoyność naruszoną nie była, ostrzegł mieszkańcow, iż kara i zemsta tych czeka, którzyby do buntu nowego lud zachęcać śmieli, a przez to pogrążyć Irlandczykow w przepaści klęsk i nieszczęść, z którey niedawno wybrneli.

Wice-Król Margrabia Cornwallis wszystkim Kommendantom ściśle zalecił, ażeby niezwłócznie stawali uswoich regimentow, gotowi na wszelkie rządu skinienia. W Dublinie odprawuią się liczne zchadzki; przyszła Unia Królestw stała się do nich powodem. Partye Beresford, Orange, i tym podobne wszelkiego starania dokładaią, ażeby pomieniony proiekt nigdy nie przyszedł do skutku.

z Paryża 13. Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Direktoryat ostrzedz roskazał Posła Batawskiego Meyer, ażeby opuścił naszą stolicę. Powiadaią że nie sprzyiał rządowi nowo ustanowionemu w Oyczyźnie swoiey. Poprzednicy 2. Meyera doznali podobnego losu w trzyletnim przeciągu. Amnestia w Hadze ogłoszona na prożbę Posła Lombard, zadziwia Batawow i Francuzow, ponieważ od niey wyłączonemi nie są nieprzyiaciele dzisieyszego rządu.

Trudno dziś wiedzieć, w iakim iest stanie wyspa S. Domingo. To pewna, że przyczyną poróżnienia się Generałow. Toussaint i Hedouville, byli emigranci. Hedouville stosownie do instrukcyi rządowey, wszystkich ukarać chciał lub wygnać; Murzyn przeciwnie Toussaint przez sprawiedliwość i ludzkość wszystkich wzywał do kraiu, którzy iuż wygnanemi byli, wszystkich naymiley przyimował.

Zawarł też umowę z Anglikami, którzy dostarczyć mieli osadzie żywności i innych potrzeb, nie spodziewaiąc się żadnych ze Francyi posiłkow. A iednak u nas rozumieią niektórzy, że Toussaint wierność nienaruszoną Oyczyźnie dochował. Adiutant iego Szef brigady woysk Murzyńskich Caze, wydanym na widok publiczny pismem usiłuie zaspokoić umysły potrwożone, mianowicie Kupcow naszych.

Nieprzyiaciele RPtey, powiada, w Londinie i Paryżu zpotwarzyli Generałow wyspy S. Domingo, chcąc z iedney strony wydrzeć Francuzom niezmierne dostatki pomienionego kraiu, z drugiey przynaglić Murzynow, ażeby owoc pracy swoiey w zamianę dawali za rękodzieła Angielskie. Niech tylko Francuzi dostarczaią czego potrzebuiemy, a wnet zostaną przekonani, że osada nigdy nie zamyślała bydź Oyczyźnie niepodległą. &c.

Generał Laveaux ieden z Reprezentantow pomienioney wyspy w zgromadzeniu prawodawczym, oświadczył, iak mówią, przed Direktorami, głową zaręczyć i maiątkiem wierność Generała Toussint. Biega pogłoska, iż w krótce sam posłany będzie do S. Domingo w urzędzie Kommissarza. Generał Hedouville do tychczas nie oddał rządowi obszernego rapportu o stanie osad, które musiał opuścić.

Nic ieszcze pewnego i dokładnego nie mamy o czynnościach woiennych w kraiu Rzymskim, o bitwach, odwrótach, zwycięztwach obustronnych, zaczowszy od początku Grudnia aż do dziś dnia. Rapporta urzędowe które iuż ogłoszono, nie maią żadnego związku między sobą, obróty woysk nieprzyiacielskich i naszych nie są wyszczególnione, utarczki dokładnie opisane; słowem nic ciągłego nie ma.

Gęste w rapportach przerwy, przemilczenie, lub opuszczenie dobrowolne wielu znacznych przypadkow, ukryło prawdziwą przyczynę odwrótu nagłego woysk Neapolitańskich; ieśli prawda iest że wielkiey i decyduiącey bitwy nie stoczył Championnet. Wnosiemy przeto, że odebrawszy znaczne posiłki, podstąpił całemi siłami do środka woysk Neapolitańskich i attakował, co zniewolić musiało diwizye na skrzydłach będące do ustępu rychłego.

Dziś rzecz iest do prawdy podobna,

że Wodzowie nasi część Prowincyi Abruzzo opanowali. General Hilarion pisze, iż armia zmierzaiąc do Aquila, górę Appenin i przykre wąwozy przeyść musiała; milicye i ochotnicy przystępu bronili bardzo krótko. Król Jmć Dwóch Sicilii do mieszkańcow odezwę wydał zachęcaiąc do pospolitego ruszenia potomkow Samnitow. narodu w starożytności męstwem wsławionego.

Championnet wkroczywszy do Rzymu, znalazł wiele zabytkow starożytnych iuż upakowanych, które do Neapolu bydź miały przewiezione. Wszystkie zewsząd zgromadzić, przewieść do zamku S. Anioła, ztamtąd zaś do Paryża roskazał przez wyznaczonych Kommissarzow, którzy one maią ofiarować do museum narodowego imieniem armii w kraiu Rzymskim woiuiącey.

Woyska Neapolitańskie opuściły Livornę. Nim to nastąpiło, wielki Xiąże Toskański pisał nie raz do Króla Jmći Dwóch Sicilii, prosząc ażeby Państw iego nie wystawiał na niebespieczeństwo woyny i zpustoszenia. Wosobney deklaracyi Kommendantowi Naselli doniesiono, że rząd Toskański wszelkiego starania dokładać będzie, ażeby Neapolitańskie woyska ścisła, według umowy, karność zachowuiąc, żadnego z obecnych cudzoziemcow nie krzywdziły.

Rada 500 zatrudnia się teraz roztrząsaniem dawno zdarzonego przypadku. Jeszcze na końcu r. 1795 trzy Duńskie okręta osiadły na piaskach blisko Calais. Znaydowały się na nich legiony: Choiseul i Estaing, na żołdzie Angielskim służące. Dziś zgromadzenie prawodawcze ma postanowić, czyli to woysko ma bydź poczytane za emigrantow, i według prawa na nich przepisanego karane; albo też zostawać tylko w areszcie aż do pokoiu powszechnego.

We wszystkich portach RPtey okręta kupieckie dawniey ostrzeżone były, ażeby żaden do wyspy S. Domingo zawiiać nie śmiał. Dziś z Nantes wiadomość odbieramy, że pomieniony zakaz odwołany został. Ciekawi iesteśmy wiedzieć, co też przecie flotta Hiszpańska przedsięwezmie pod Admirałem Massaredo, poniewaz rzecz iest pewna, iż Lord S. Vincent przestał trzymać w zamknięciu port Cadix.

Wiadomy iest los miasta Viterbo. W liście z Rzymu 23 Grudnia pisanym czytamy okoliczności zciągaiące się do tego przypadku. General Kellerman wysłany na ukaranie mieszkańcow za okrucieństwa na chorych żołnierzach dokonane, wstrzymanym został w pospiechu przez Generała Damas. Pod Mont Alto długa i zacięta bitwa. Damas Officyer służby Królewsko Francuzkiey bronił się walecznie.

Naostatek straciwszy ludu wiele i artilleryą, sam ciężko raniony, ustąpił do Orbitello. Kellerman znalazł mury Viterbo zbroynym ludem okryte, i gotował się do szturmu, przesławszy do mieszkańcow krótką odezwę Generała en chef: Viterbo bramy otworzy, lub spalone będzie. Podobno obywatele straciwszy przebaczenia nadzieię, uczynili co rospacz kazała; bronili się do upadłego.

General Debelle z Reggio doniosł przyiacielowi, że Championnet stanoł pod Neapolem; lecz Direktoryat milczy o tym. Rzecz zdaie się pewna, iż pomieniony Wódz w Albano przytrzymać i do Rzymu zaprowadzić kazał Posła Króla Jmci Dwóch Sicilii Kommandora Ruffo powracaiącego z Paryża; nie wprzód uwolniony będzie aż Francuzki w Neapolu Poseł Lacombe do Rzymu przyiedzie.

16. Nowych półbrigad zpisuią u nas bardzo pilnie. Officyerowie do nich przeznaczeni, przed d. 20 teraznieyszego miesiąca na mieyscu bydź powinni, pod utratą rangi; o czym woienny Minister doniosł kommenderuiącym Generałom. Z drugiey strony Direktoryat kazał niezwłócznie ze Włoch ustępować wszystkim Francuzom, którzykolwiek do armii Włoskiey lub Rzymskiey nie należą.

Sprzeciwiaiący się karom na szpiegow przeznaczonym podlegać będą. Wyliczywszy nieskończone zdzierstwa, kradzieże, i łupiestwa dotąd w kraiach zawoiowanych popełnione, rząd ostrzega, iż Wodzowie władzę dziś maiący zupełną sami odpowiadać powinni, ieżeli co podobnego ieszcze się zdarzy. General Grouchi do Grenoble pod strażą przysłał z Turinu 45 znakomitych Piemontczykow; między innemi znayduie się Priocca Minister Króla Jmci Sardyńskiego.

General Berthier podobno przybył do Francyi, i w Paryżu iest oczekiwany. Pisał do przyiaciela z Marselli; powraca chory. Z okoliczności podatku nowo postanowionego w kraiu Francuzkim od okien, drzwi, &c. liczono wszystkie domy naszey stolicy; iest onych blisko 25 tysięcy.

z Cadix 25 Grudnia z Gazety Hamburgskiey.

Jak tylko flotta nieprzyiacielska oddaliła się na morze śrzodziemne, natych. miast, dwa okręta liniowe, 4 fregaty, i tyleż statkow kupieckich z portu naszego pod żagle wyszło do Noweу Hiszpanii. prowadząc diwizyą woyska na wzmocnienie garnizonow, i bardzo wiele żywego srebra do min Amerykańskich. Pomienione okręta gdy do Europy powracać będą, przywiozą zapewne skarby niezmierne od lat kilku w osadach naszych zebrane.

z Genui 2 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Na prożbę Direktoryatu naszego, rząd Francuzki roskazał z Turinu do Genui przewieść 8 tysięcy sztuk ręczney broni; ta służyć będzie do uzbroienia Ligurow ieśliby za granice kraiu swoiego wystąpić mieli. Do odnogi Spezzia poszła ieszcze diwizya woyśk Francuzkich. Z Florencyi wiadomość odbieramy, że w Państwie Toskańskim ustały woienne przygotowania, zkąd wnosić można iż Wielki Xiąże neutralność zachowa, gdyby nawet woyna się przedłużyła.

Według listow odebranych z Neapolu, w pomienioney stolicy czynią wielorakie na wszelki przypadek rozrządzenia. Familia Królewska znayduie się w Casertą; w okolicach zgromadzaią liczne woyska. Lazzaronowie pokazuią chęć do bronienia Oyczyzny. Kapitan okrętu, który dziś zawinoł do portu naszego z Gaety, powiada, że pomieniona twierdza przez kapitulacyą poddała się nieprzyiacielowi, miasto dwćma pierwey dniami bramy otworzyło.

Wszyscy Korsarze Francuzcy pod żagle wyszli z portu naszego ostatniey nocy. Zamiarem ich iest zabierać przewozowe okręta, na których woyska Neapolitańskie z Liworny ustępować maią; kilka batalionow Liguryiskich wysłano do Sarzana, wnosiemy, że z nich składać się będzie garnizon Łukieski.

z Rzymu 26. Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Generał en chef Championnet wkroczywszy do miasta naszego, naprzód przywrócił rząd dawnieyszy; ogłosił potym wiele ustaw, których iest celem utrzymanie wewnętrzney spokoyności. Między innemi ta iest uwagi naygodnieysza, że lud Rzymski rozbroić kazano. Dnia dzisieyszego Konsulowie nasi po 28. dniowey niebytności powrócili z Perugia; artillerya zamku S. Anioła ognia dawała. Edilowie na roskaz Wodza Francuzkiego nakazali maiętnieyszym obywateľom zapłacić kontribucyą, 100. tysięcy szkudow.

z Florencyi 4. Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

D. 30. Grudnia Dwór nasz odebrał wiadomość, że Kolumna woysk Francuzkich wkroczywszy do Państwa Toskańskiego, ciągnie do Pistoia. Natychmiast zwołano walną radę. P. Neri Corsini wyiechał do Pisy; gońcow na różne strony rozesłano. Wieczorem d. 31. czytaliśmy odezwę Generała Serrurier z Modeny, w którey wyraził, że przez kray Łukieski przechodząc, nie ma zamiarow nieprzyiacielskich, których by się RPta obawiała.

Wielka ztąd w naszey stolicy troskliwość; wysłano gońcow do Pistoia; tamże poiechał Margrabia Manfredini, za nim inny Minister, który iak mówią pieniądze powiozł. Posłowie woiuiących Mocarstw zamyślali opuścić Florencyą; Neapolitański udał się do Liworny; lecz przybywszy do Pisy myśl odmienił, i powrócił do stolicy. D. 1. Stycznia W. Xiąże stanoł w mieście naszym; w krótce potym 300. mułow dla armii Francuzkiey dostarczyć kazano.

Wieczorem Poseł Francuzki rapport odebrał, iż Generał Serrurier z woyskiem w tył ustępuiąc poszedł do Luki. Manfredini powracaiąc z Pistoia potwierdził wesołą nowinę. Biega pogłoska, iż umowę zawarto, która między innemi te ma zawierać warunki: woyska Neapolitańskie, ustąpią z miasta i portu Liworny; z drugiey strony Ligurowie, Cisalpini i Francuzi wynidą z Państwa Toskańskiego w trzydniowym naydaley przeciągu.

Y to ieszcze przydaia, żeśmy zapłacili 80. tysięcy szkudow Generałowi Serrurier. Część to iest summy 2. millionow, którey pożyczenia u nas domagał się nie dawno rząd Francuzki, lecz otrzymać nie mógł. Cóżkolwiek bądź, to pewnieysza, że woyska Francuzkie z Toskańskiego kraiu zaczeły ustępować, o czym Dwór nasz przez urzędową notę doniosł Ministrom zagranicznym, którzy się znayduią w mieści estołecznym.

P. S. Dziś wieczorem rozeszła się pogłoska, iż woyska Francuzkie zwróciły się do Pistoia. To pewna że furaż i żywność gotować dla nich kazano w pomienionym mieście. Nad to wiemy, że Generał Miollis na czele 5. tysięcy żołnierza podstąpiwszy z okolic Massa Carrara, wkroczył do Toskanii, zaioł twierdzę Pietra Santa, i obronne stanowisko Saut de la Biche nazwane; Serrurier Lukę opanował. Z drugiey strony mówią, że do Liworny zawineła eskadra Angielska; Admirał Nelson wysiadł na ląd, a Neapolitańskie woyska chociaż zabrane na statki ieszcze nie odpłynely. Poseł W. Britannii Windham odprawił konferencyą z Ministrami Corsini i Serrati.

z Bononii 3. Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Chociaż zimę mamy nad zwyczay ostrą; woyska iednak są w nieustaiącym poruszeniu. Diwizya Cisalpińska pod kommendą Generała Lahoz, dwa korpusy Kawaleryi pod Generałem Lecchi, zmierzaią do Ferrary. W regimentach Francuzkich widziemy teraz bardzo wiele nowo-zaciężney młodzieży, bez mundurow. Artilleryą i ammunicye przewozić kazano w rozmaite strony, na wielu mieysćach zakładać magazyny. *Reszta w Dodatku.*

No. 37.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

z Wilna 26. Stycznia / 6. Lutego Roku 1799. we Srzodę.

Dokończenie z Bononii.

To wszystko lękać się nam każe woyny nowey. Woyska staneły nad Adigą wzdłuż granic; Mantuański garnizon wzmocniony 3. tysięcami Piemontskiego żołnierza; 2. tysiące do Brescia przybyło. Generał Joubert znayduie się teraz w główney kwaterze Reggio. Król Jmć Sardyński nie wyiechał z Parmy. W Placencyi d. 26. Grudnia wielki teatr ogniem zpłonoł w kilku godzinach.

Co się dzieie w kraiu Rzymskim i Neapolitańskim, mało albo nic nie wiemy. D. 22. Grudnia prawe skrzydło armii Generała Championnet znaydować się miało w Terracina; lewe w Prowincyi Abruzzo, centrum w Civita ducale. W prywatnych listach donoszą, iż woyska Neapolitańskie do cofnienia się przymuszone, znowu na przód postąpiły, i zwycięztwo odniosły; o czym w krótce rapporta urzędowe znać dadzą.

z Turinu 3. Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Rząd tymczasowy roskazał iak nayrychley zpisywać i w rzemieśle woiennym ćwiczyć gwardye narodowe po wszystkich miastach Piemontu. Zatrwożył roskaz mieszkańców; rozeszła się w kraiu pogłoska; że wielki werbunek nastąpi; wydano proklamacyą, która zaspokoi umysły. Generał Joubert do liczby 15. rządcow dawniey wyznaczonych, przydał nowych 9.

W znacznieyszych miastach postanowione bydź maią tribunały policyi. Kontribucya 2. milliony wynosząca wniesiona będzie do kassy obozowey Francuzkiey; bogatsi tylko obywatele znosić maią ten ciężar, każdy w miarę maiątku swoiego. Kommendant Francuzki niektórych do Grenoble pod strażą odesłał. Wszystkich mieszkańcow kraiu całego rozbroić kazano.

Ostróżność tym iest potrzebnieysza, że rozruchy iuż widzieć się dały na niektórych mieyscach, szczególniey blisko Asti, iak o tym donosi list pisany z Alexandryi 31. Grudnia.

Insurrekcya w Montferracie wyższym znaczna iest. Dnia wczorayszego 500. ochotników ztąd poszło z odsieczą do Asti, miasta zagrożonego przez wieśniakow zbuntowanych. Ci wczora w znaczney liczbie szturm przypuściwszy zaieli bramę słabo przez Francuzow bronioną; lecz gdy nadszedł posiłek, wieśniacy odeyść musieli straciwszy 30. zabitych, ieńcow 80. Nie przeto iednak bunt uśmierzony został.

Dziś posłaliśmy 200. żołnierza do Castelceriolo, gdzie rokoszanow gromada iuż to raz trzeci wycieła tak zwane drzewo wolności. Toż samo uczynili mieszkańcę w Calosso, Catagnola, Canelli, nawet w Nice, wołaiąc: niech Król żyie; potym w iedno zgromadzeni poszli do Acqui, i miasto do poddania się wezwali. Strzeleckie kompanie, które do Mediolanu wychodzić miały za pomocą ochotników po lekkiey utarczce rozgromiły buntownikow.

z Berlina 22. Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

List od granic Tureckich pisany 20. Grudnia zawiera następuiącą wiadomość: Basza Siryiski potkał się iuż z Generałem Buonaparte; bitwa była bardzo krwawa, wielu Francuzow poległo; iednak zwycięztwo nie nachyliło się do żadney strony, ponieważ z Tureckiey strony straż tylko przednia walczyła. Francuzi ze wsząd coraz bardziey są ściśnionemi. Porta ma nadzieię że za nadeyściem woysk, których czeka Basza Siryiski, nieprzyiaciel upaść musi.

z Mediolanu 7. Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Mówią że armisticium podpisane zostało między Francuzkim i Neapolitańskim woyskiem. Zgromadzenie Prawodawcze Direktoryatowi naszemu dało ieszcze do wolnego szafunku 10. millionów liwrów na potrzebę publiczną. Połowę tey summy złożyć powinni bogatsi dóbr nieruchomych właściciele, i ci co żyią z kapitałów.

z Ankony 22. Grudnia z Gazety Hamburgskiey.

Niedawno w porcie naszym wsadzono na okręta 3. tysiące Francuzow, którzy do Corfou żeglować mieli; lecz za odebraniem nowych roskazow, udali się wszyscy do brzegow Neapolitańskiego Króles wa, i w Manfredonia, iak mówią, wylądowali pomyślnie. Ztamtąd przeszedłszy do Otrante, wypłyną do pomienioney wyspy lub Alexandryi.

z Padwy 6. Stycznia z Gazety Hamburgskiey.

Kommenderuiący Generał Xiąże Fryderyk d'Orange umarł dnia dzisieyszego w mieście naszym, z powszechnym żalem obywatelow i żołnierzy, których miłość i szacunek zjednać potrafił. Gdy zachorował, nakazano trzydniowe nabożeństwo, w czasie którego wszystkie Kościoły tłumem ludu niezliczonym napełnione były.

Od granic Szwaycarskich 10. Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Według listow z Lucerne, Generał Championnet wkroczył do stołecznego miasta Neapolu; ieśli zaś innym wiadomościom wiarę dać mamy, wprzód ieszcze nim uskutecznić mógł dzieło przedsięwzięte, odebrał gońca z Paryża, i roskaz od rządu swoiego, ażeby ścigać nieprzyiacioł zaprzestał. W takiey wątpliwości zostaiąc, czekamy rapportow dokładnieyszych.

Kray Szwaycarski dziś iest podzielony na 3. partye. Przychylni dawnemu rządowi pragną woyny, maiąc nadzieię, że ta wszystko postawi na dawnym stopniu. Drudzy Francuzom sprzyiaiąc, stosuią się do ich woli. Inni nakoniec pierwszym i drugim przyganiaiac, wszystkich Aristokratami, siebie tylko wyiowszy nazywaią; ci zaś są prawdziwi w Szwaycarach Jakobini.

Nasz Direktoryat kommunikował zgromadzeniu Prawodawczemu list rządu w Piemoncie tymczasowego, w którym żąda ażeby między graniczącemi narodami sąsiedzkie związki w całości swoiey zachowane były. Tenże Direktoryat w odezwie do półkow Szwaycarskich na żołdzie Sardyńskim wydaney zachęca żołnierzy, ażeby mężnie i wiernie służyli, iak zawsze czynić zwykli Szwaycarowie.

Układa się teraz proiekt handlowego traktatu między naszą i RPtą Francuzką. O tym zaś wątpić nie trzeba, że zaciąg 18. tysięcy posiłkowego żołnierza, nie wprzód rozpoczęty będzie, aż Direktoryat z Paryża przyszle pieniądze.

z Bruxelles 10 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Wyprawa przeciwko Belgom zbuntowanym idzie nayśpieszniey; zima nawet nadzwyczay tęga nic żołnierzowi nie przeszkadza; półki strzelcow konnych i batalliony lekkiey piechoty nieustannie z mieysca na drugie przechodząc, usiłuią przywrócić kiedyżkolwiek spokoyność, mianowicie w Departamentach: Dyle i Mozy niższey. Codzienne bitwy; ieńcow bardzo wiele prowadzą codziennie do naszey stolicy. Zakładnikow dały wszystkie wsie i miasteczka.

D. 11. Rokoszanie wypędzeni z Brabancyi Wallońskiey i z okolic miasta Louvain, gromadnie przeszli do inney części Departamentu naszego, która z powiatem Campine graniczy. Tam nayznacznieysza Belgow potęga. Jnne ich diwizye rozciągnęły się do Malines miasta, i wioski pobliższe osiadły. Generał Collaud woysku swoiemu roskazał nie mieszkaiąc udać się w te strony.

Od brzegow Menu 14 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Generał Baron de Werneck ma iechać do Portugallii i kommendę obiąć nad woyskiem kraiowym. Z Triestu powtóre donoszą o zaięciu wyspy Corfou. Rzecz stać się miała 4 Grudnia. Kilko dniami pierwer garnizon Francuzki wycieczkę uczynił, która koniec wzieła niepomyślny.

z Constantinopola 10 Grudnia z Gazety Frankfortskiey

Spencer Smith Poseł W. Britannii d. 1 miał audiencyą u W. Wezyra; na dniu zaś 5 u W. Sułtana. W mowie swoiey wspomniał dawne związki dwóch narodow, które teraz odnowione zostały. Sułtan w odpowiedzi zapewnił, że całemi siłami przyłożyć się zechce do uskutecznienia zamysłow przedsięwziętych. Uważano, że Monarcha przeciw dawnemu zwyczaiowi sam z rąk Wezyra przyimował list Króla Angielskiego, który przedtym składano na lewey stronie Tronie.

Porta dotąd nie odebrała urzędowych rapportow o skutkach insurrekcyi w Cairze. Prywatne listy donoszą, że Generał Durand, nie zaś Berthier, z 30 Officyerami zginoł na Diwanie. Czekamy tu przybycia eskadry Angielskiey pod kommendą Sidneia Smith. Kazano gotować 40 tysięcy centnarow sucharow dla zkombinowaney flotty. W porcie uzbraiaią wiele okrętow, które przyłączą się do innych już krążących po morzu srzodziemnym.